

Súd: Okresný súd Zvolen
Spisová značka: 14P/8/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6721200529
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 05. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ľudmila Ostrolucká
ECLI: ECLI:SK:OSZV:2021:6721200529.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Zvolen v konaní pred sudkyňou Mgr. Ľudmilou Ostroluckou, vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti: O.A. P. O., A.. XX.XX.XXXX Y. U. P. O., A.. XX.XX.XXXX, bytom u matky, zastúpené opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Zvolen, J. Jiskru 249/6, 960 09 Zvolen, deti matky: D. M., H.. M., A.. XX.XX.XXXX, S. W. XXX XX W., W. A. Y. G. XXXX/XX, XXX XX N. a otca: U.A. O., A.. XX.XX.XXXX, S. W. XXX XX W., W. A. Y.: W. M. XXX, XXX XX C. J. S. W., A., o návrhu starých rodičov: T. O., A.. XX.XX.XXXX, S. W. F.. E.. M. XXX/XX, XXX XX W., Y. U. O., A.. XX.XX.XXXX, S. W. F.. E.. M. XXX/XX, XXX XX W., stará matka v konaní zastúpená advokátom JUDr. Michalom Holčíkom, IČO: 45 021 767, so sídlom Námestie SNP 20, 960 01 Zvolen, na úpravu styku s maloletými deťmi, takto

rozhodol:

I. Starí rodičia T. O., A.. XX.XX.XXXX Y. U. O., A.. XX.XX.XXXX sú oprávnení stretávať sa s maloletými vnukmi O.A. P. O., A.. XX.XX.XXXX Y. U. P. O., A.. XX.XX.XXXX každý druhý víkend v mesiaci od piatka od 17.00 hod. do nedele do 16.00 hod. s tým, že maloleté deti prevezme pred stykom v stanovenom čase starý otec maloletých detí pred bydliskom matky maloletých detí od matky maloletých detí D. M., A.. XX.XX.XXXX a po styku ich v stanovenom čase pred bydliskom matky maloletých detí matke maloletých detí riadne odovzdá.

II. Matka maloletých detí je povinná maloleté deti k styku so starými rodičmi riadne pripraviť.

III. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Starí rodičia mal. detí sa návrhom na začatie konania zo dňa 27.01.2021, ktorý bol doručený súdu dňa 05.02.2021, domáhali úpravy styku s mal. deťmi, vnukmi O. P. O., A.. XX.XX.XXXX Y. U. P. O., A.. XX.XX.XXXX, keď sú starými rodičmi z otcovej strany mal. detí. Styk s mal. deťmi žiadali upraviť na každý nepárny víkend v mesiaci od piatku od 17.00 hod. do nedele do 16.00 hod. s tým, že mal. deti prevezmú od matky v mieste ich bydliska alebo inom dohodnutom mieste a po skončení styku mal. deti odovzdajú matke v mieste ich bydliska alebo inom dohodnutom mieste. Návrh odôvodnili tým, že rozsudkom Okresného súdu Zvolen Sp.zn. 14P/18/2020-64 zo dňa 10.11.2020 bolo rozvedené manželstvo rodičov mal. detí. Mal. deti boli na čas po rozvode manželstva rodičov zverené do osobnej starostlivosti matky, styk otca s mal. deťmi na čas po rozvode manželstva nebol upravený z dôvodu, že otec mal. detí sa dlhodobo zdržiava a pracuje v zahraničí. Otec mal. detí je ich synom. Od narodenia vnúčať už počas manželstva syna s matkou mal. detí, si s vnúčatami budovali vzťah. Majú medzi sebou silné citové väzby a vzájomné porozumenie. Matka mal. detí z predchádzajúceho vzťahu má ďalšie mal. dieťa dcéru Q.H. O., A.. XX.XX.XXXX, ktorá používa priezvisko ich syna. K nej sa správali rovnako ako k vlastnej vnučke, nikdy medzi vnúčatami nerobili rozdiely. S vnúčatami sa snažili tráviť čo najviac času, tieto zvykli u nich aj prespávať, nikdy to nebol problém. Pomáhali matke aj v čase, keď boli vnúčatá choré a matka musela ísť do práce. Čas strávený s vnúčatami sa snažili plnohodnotne využiť, čiastočne

im vynahradiť čas strávený bez otca. Deti sa vždy na čas strávený s nimi tešili. O ich stretnutiach s deťmi bola matka vždy informovaná a neprejavovala zásadný nesúhlas s týmto stretávaním. Zmena nastala v januári 2020, kedy sa im matka mal. detí odcudzila a prestala s nimi komunikovať. Zablokovala si ich telefónne čísla, sociálne siete, pri osobnom kontakte ich výslovne upozornila, že ak sa budú pokúšať o stretnutie s vnúčatami, zavolať na nich políciu. Mali za to, že vec sa vyrieši časom, snád rozvodom. K zmene správania matky však po rozvode nedošlo. Od januára 2020 sa poriadne s vnúčatami ani nevideli, pričom sa s nimi nemohli kontaktovať ani telefonicky. Stretli sa s nimi na začiatku letných prázdnin a potom ešte prvý víkend v septembri 2020. Od septembra 2020 nie sú s deťmi v žiadnom kontakte. Takémuto konaniu matky nerozumejú. Matke pomáhali v minulosti osobne, aj finančne. Vnúčatá im veľmi chýbajú. Obaja sú vo veku, kedy si už vážia každú chvíľu s nimi strávenú. Majú za to, že deti sú už vo veku, kedy vedia povedať svoj názor a zvládnu víkendovú neprítomnosť matky alebo otca, pričom čas s vnúčatami by trávili v rodinnom dome v W.. Matka mal. detí pracuje ako predavačka, zrejme aj cez víkendy, alebo do neskoršieho večera. Preto majú za to, že napríklad „víkendové“ stretávanie sa s vnúčatami by čiastočne pomohlo aj matke mal. detí. Podľa ich doterajších informácií vnúčatá nemajú žiadne pravidelné, či už mimoškolské alebo záujmové aktivity počas víkendov a teda stretávanie sa cez víkendy, každý druhý víkend v mesiaci, by nijako nenarušovalo ich režim alebo zvyklosti. Samozrejme, tak ako doteraz aj naďalej budú rešpektovať ich potreby a pokyny matky a sú pripravení a ochotní pomôcť mal. O. P. i s prípravou na vyučovanie. Z týchto dôvodov sú presvedčení, že stretávanie sa s vnúčatami je nepochybne v záujme vnúchat. Veľmi radi by chceli navrhnúť úpravu styku aj k mal. Q., ktorá nie je ich biologickou vnučkou, pretože ju za vlastnú vnučku považujú. V minulosti matka s deťmi žila viac ako 4 roky u nich v rodinnom dome v W. na poschodí, preto sú na seba s deťmi zvyknutí.

2. Matka, otec mal. detí sa k návrhu písomne nevyjadrili.

3. Súd vo veci nariadil pojednávanie naposledy na deň 18.05.2021, ktorého pojednávania sa zúčastnila matka mal. detí, stará matka mal. detí, opatrovník mal. detí, právny zástupca starej matky, otec a starý otec mal. detí sa tohto pojednávania nezúčastnili, na pojednávanie boli predvolaní riadne a včas, otec mal. detí neúčasť na pojednávaní neospravedlnil, nepožiadaval zo žiadneho dôvodu o odročenie pojednávania, starý otec mal. detí neúčasť na pojednávaní ospravedlnil pracovnými povinnosťami, súhlasil s pojednávaním vo svojej neprítomnosti, keď súd za zistenia a vyhodnotenia týchto procesných podmienok na konanie veci na tomto pojednávaní prejednal a rozhodol v neprítomnosti otca a starého otca mal. detí podľa § 180 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) v spojení s § 2 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“).

4. Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom matky, starej matky mal. detí, zadováženými správami, listinnými dôkazmi, keď zistil tento skutočný a právny stav veci:

5. Zo spisu Okresného súdu Zvolen Sp.zn. 14P/18/2020 súd zistil, že manželstvo rodičov mal. detí zaniklo na základe rozsudku Okresného súdu Zvolen Sp.zn. 14P/18/2020-64 zo dňa 10.11.2020, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 19.12.2020. Na základe tohto rozsudku mal. deti boli na čas po rozvode manželstva rodičov zverené do osobnej starostlivosti matky, ktorá ich bude zastupovať a spravovať ich majetok, otcovi mal. detí súd uložil povinnosť prispievať na výživu mal. detí po 200,- Eur mesačne na každé dieťa zvlášť počnúc právoplatnosťou výroku rozsudku o rozvode manželstva so splatnosťou vždy do 15.-teho dňa v mesiaci vopred k rukám matky mal. detí. Styk otca s mal. deťmi neupravil, keďže otec mal. detí dlhodobo sa zdržuje a pracuje v Nemecku, pričom rodičia v rozvodovom konaní nežiadali styk otca s mal. deťmi na čas po rozvode manželstva upraviť.

6. Rozvodovému konaniu predchádzalo konanie o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k mal. deťom pred rozvodom manželstva rodičov, ktoré bolo vedené pred Okresným súdom Zvolen pod Sp.zn. 5P/42/2019. Rozsudkom Okresného súdu Zvolen č.k. 5P/42/2019-50 zo dňa 12.08.2019, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 28.08.2019 súd ohľadne úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k mal. deťom schválil rodičovskú dohodu na základe ktorej mal. deti boli zverené do osobnej starostlivosti matky, otec mal. detí bol povinný prispievať na výživu mal. detí sumou 200,- Eur mesačne na každé dieťa zvlášť počnúc dňom 01.01.2019 so splatnosťou vždy do 15.-teho dňa v mesiaci vopred k rukám matky mal. detí, keď súčasne bolo rozhodnuté o nedoplatku na výživnom pre mal. deti za obdobie január 2019 až júl 2019 vo výške 725,- Eur na každé dieťa zvlášť, t.j. spolu vo výške 1.450,- Eur, ktoré zameškané výživné súd povolil otcovi mal. deti splácať v mesačných splátkach v sume 64,37 Eur na každé dieťa zvlášť, t.j. spolu v sume 128,74 Eur v mesačných splátkach spolu s bežným výživným počnúc dňom

právoplatnosti rozsudku pod následkom straty výhody splátok neuhradením čo i len jednej splátky. V prevyšujúcej časti súd konanie zastavil.

7. Z rodného listu otca mal. detí U. O., A.. XX.XX.XXXX (č.l. 3 spisu) súd zistil, že ako rodičia otca mal. detí sú zapísaní matka T. O., A.. XX.XX.XXXX Y. E. U. O., A.. XX.XX.XXXX.

8. Matka mal. detí je zamestnaná u spoločnosti Billa s.r.o., Bajkalská 19/A, Bratislava, keď podľa správy svojho zamestnávateľa zo dňa 16.02.2021 dosahuje čistý priemerný mesačný príjem 761,39 Eur s tým, že matka bola v posledných troch mesiacoch neschopná práce. Daňový bonus poberá na tri deti, na mal. Q., A.. XX.XX.XXXX, A. P. O.A. P., A.. XX.XX.XXXX Y. P. U. P., A.. XX.XX.XXXX.

9. Zo správy Obce Budča, ktorá bola doručená súdu dňa 22.02.2021 súd zistil, že starí rodičia mal. detí majú obidvaja trvalý pobyt v W. na adrese F.. E.. M. XXX, XXX XX W., kde aj obidvaja bývajú. Ich rodinné a majetkové pomery nie sú známe.

10. Zo správy zamestnávateľa starej matky spoločnosti BEGBIE, s.r.o., Námestie SNP 27, Zvolen zo dňa 25.02.2021 súd zistil, že stará matka mal. detí dosahuje priemerný čistý mesačný príjem zo zamestnania 477,12 Eur, zamestnaná je od 01.03.2014 na základe pracovnej zmluvy, keď zamestnávateľ hodnotil jej pracovnú morálku ako výbornú.

11. Zo správy Mesta Zvolen zo dňa 22.02.2021 súd zistil, že podľa informačného systému evidencie obyvateľstva matka mal. detí nie je evidovaná ako občan s trvalým pobytom na území Mesta Zvolen, ani ako občan s prechodným pobytom alebo s nahlásenou poštovou adresou.

12. Zo správy opatrovníka mal. detí Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Zvolen (ďalej len „opatrovník mal. detí“) zo dňa 10.03.2021 súd zistil, že matka mal. detí žije s deťmi v dvojizbovom byte na adrese G. XXXX/XX, N., ktorý má od 07/2015 v dlhodobom prenájme. V byte s matkou žije aj dcéra matky Q. O., A.. XX.XX.XXXX, ktorá navštevuje základnú školu vo Zvolene. Mal. deti obývajú detskú izbu zariadenú nábytkom, osobnými a školskými potrebami a hračkami. Mal. O. navštevuje 4. ročník Základnej školy Námestie mládeže vo Zvolene a mal. U. navštevuje Materskú školu Imatra Zvolen. Matka je zamestnaná u spoločnosti Billa, s.r.o., Zvolen kde dosahuje priemerný čistý príjem vo výške od 650,- do 670,- Eur mesačne, poberá prídavky na deti, daňový bonus a výživné na deti pochádzajúce z manželstva spolu vo výške 400,- Eur mesačne. Matka pri šetrení pomerov sa vyjadřila, že mal. deti sa so starými rodičmi stretávali, naposledy u starých rodičov boli v mesiaci september 2020 na víkend. V súčasnom období matka so starými rodičmi mal. detí nie je v telefonickom, ani v osobnom kontakte. So starou matkou mal. detí komunikuje len cez SMS správy, pričom jej správy nie sú doručované starej matke, nakoľko si údajne stará matka zablokovala telefón matky mal. detí. So starým otcom mal. detí matka mal. detí nie je v žiadnom kontakte. Do septembra 2020 matka so starou matkou mal. detí komunikovali primerane, od 09/2020 spolu nekomunikujú, komunikácia sa narušila pre incident, ktorý sa odohral medzi matkou a starou matkou. Starí rodičia matku vôbec nekontaktujú, neprídu za deťmi do Zvolena. Predtým tiež chodievali za deťmi minimálne. Mal. deti sa na starých rodičov nepýtajú, nepýtajú sa ani na otca, nejavia žiaden záujem o návštevu starých rodičov Q. W.. Občas matke povedia, že by išli na W., ale len za starým otcom. Matka sa vyjadřila, že deťom povedala, že ona na Budču za starými rodičmi nepôjde, ak však prejavia starí rodičia o návštevu mal. detí záujem, môžu prísť za nimi do Zvolena. Matka tiež uviedla, že mal. deti nemajú problém ísť k starým rodičom, avšak, keď sa vrátia od starých rodičov sú zmätené zo správania starej matky, nerozumejú tomuto správaniu, nakoľko sa stará matka často pred deťmi vyjadřuje neprimerane na matku, ako aj na otca mal. detí. Keď je prítomný otec mal. detí stará matka je k nemu milá a mal. deti si preto nevedia toto jej správanie vysvetliť. Matka tiež uviedla, že nemá problém, aby sa mal. deti stretávali so starými rodičmi, ona však do ich domácnosti chodiť nebude. Matka pri šetrení pomerov ďalej uviedla, že súhlasí s úpravou styku, nesúhlasí s navrhovaným rozsahom úpravy styku, nakoľko tiež chce tráviť víkendy so synmi. Poukázala na to, že aj otec má nárok, aby s deťmi trávil voľný čas počas víkendov. Žiadala upraviť stretávanie starých rodičov s mal. deťmi na jeden víkend v mesiaci, od piatku do nedele. Starí rodičia mal. detí žijú v poschodovom rodinnom dome, ktorý je vo vlastníctve starého otca mal. detí. V dome žijú synovia starých rodičov P. O., A.. XX.XX.XXXX X. P.B. X., A.. XX.XX.XXXX Y. E. O., A.. XX.XX.XXXX. Mal. deti u starých rodičov majú vytvorené podmienky na spanie a trávenie voľného času na prízemí rodinného domu. Stará matka pri šetrení pomerov uviedla, že sa stretla s deťmi naposledy v 09/2020, kedy bol zo zahraničia doma otec mal. detí. Deti trávili v domácnosti starých rodičov celý víkend s tým, že stará matka si deti bola prevziať v piatok v domácnosti

matky a v nedeľu ich odniesla matke. Od tejto doby starí rodičia neboli v styku s mal. deťmi. Stará matka sa pokúšala telefonicky kontaktovať matku detí, táto jej telefón nedvíha a na SMS správy nereaguje. Naposledy matka kontaktovala starú matku v 11/2020, pričom starej matke uviedla, že už nemá chodiť do jej bydliska ani do jej domácnosti. Stará matka si nevie vysvetliť správanie matky. Nemá vedomosť, že by sa spolu pohádali. Mal. deti chodia k starým rodičom radi, starí rodičia sa deťom venujú, chodia sa s nimi bicyklovať, na korčule, v lete trávia mal. deti v bazéne pri rodinnom dome. Mal. deti sa cítia u starých rodičov dobre, stará matka uviedla, že je ochotná sa s matkou na úprave styku s deťmi dohodnúť.

13. Zo správy opatrovníka mal. detí zo dňa 13.05.2021 súd zistil, že opatrovník na žiadosť súdu vykonal pohovor s deťmi. Mal. O. uviedol, že k starým rodičom chodil, teraz nechodí. Naposledy bol u starých rodičov minulý rok v lete. Väčšinou chodievali na víkend k starým rodičom a to aj s bratom a sestrou Q.. Keď je u starých rodičov pomáha starkému v garáži, prizerá sa čo robí, veľmi rád sa bicykuje alebo sa hrá s „nerfkami“ s bratom, sestrou a kamarátkou, čo býva oproti starkým. Chodí tam rád, ale iba vtedy, keď je tam starký. Aj teraz by išiel k nemu na víkend, lebo bude doma. Keď je tam iba starká, tak tam nechce ísť, lebo sa tam nudí. Starká je prísnejšia, starký iba vtedy, keď už naozaj neposlúchajú. So starkým sa nenudí. Tiež uviedol, že už dlho neboli u starých rodičov. Starká so starkým ich chceli zobrať, písali, aj volali, ale oni mali väčšinou iný program alebo boli chorí. Starí rodičia väčšinou telefonujú cez matkin mobil alebo cez sestru Q.. Matka im nebráni pri stretávaní sa so starými rodičmi. Keď idú k starkým, prídu pre nich starí rodičia autom, ale inak nechodia k nim na návštevy. Raz bola starká pred ich panelákom, prechádzala sa tam, keď bol vonku so psom. Chcel by k nim chodiť ale iba tak jedenkrát do mesiaca, od piatku do nedele, ale iba vtedy, keď tam bude aj starký. Starký chodí na kamióny. Mal. U. uviedol, že naposledy bol u starých rodičov asi minulý rok, nepamätal si už. Má rád iba starkého a keď je tam iba starká, maminka mu tam nedovolí ísť, lebo starká hovorí zlé veci, povedala, že Q. nie je ich a podobné veci a jemu sa to nepáči. Keď tam je starký, tak tam chce ísť, ale ak tam bude iba starká sama, tak nie. Väčšinou sa hrá s bratom s „nerfkami“, chodí von, pozerá rozprávky. Ďalej uviedol, že maminka ich tam pustí ale iba vtedy, keď je tam aj starký, lebo starká im stále hovorí zlé veci. Tiež by tam chcel chodiť jedenkrát cez víkend, s bratom, aj so sestrou, lebo aj ona chodí k starkým s nimi.

14. Po oboznámení sa s pohovorom s mal. deťmi stará matka mal. detí upravila svoj návrh na stretávanie sa s mal. deťmi na jeden víkend v mesiaci, a to na každý druhý víkend v mesiaci.

15. Matka mal. detí k návrhu pri prejednaní vecí na pojednávaní uviedla, že s návrhom nesúhlasí. Chce aby sa mal. deti so starými rodičmi stretávali na základe dobrovoľnosti, keď si deti samé vyžadujú tento kontakt. Nevidí problém v tom, že by deti ku starým rodičom nemali chodiť. Na otázku súdu, aký má racionálny dôvod, aby styk nebol upravený uviedla, že sa u nej bude meniť situácia. Očakáva narodenie ďalšieho dieťaťa, je v 5 mesiaci tehotenstva. Celá rodina bude nútená prispôbiť režim tomuto malému dieťaťu. Ako matka má tiež právo rozhodovať o tom, ako bude plánovane využitý čas v rodine. Nemá problém s tým, aby deti boli u starých rodičov aj tri víkendy v mesiaci, len aby tento styk nebol upravený striktno, na základe súdneho rozhodnutia. Poukázala na to, že keď bola hospitalizovaná v mesiaci február 2020 v nemocnici, deti boli u starých rodičov. Vtedy deti trávili u starých rodičov týždeň. Deti chodievali k starým rodičom na W. každé dva týždne, prespávali na W. od piatka do nedele, nebol s tým žiaden problém. Tiež sa stalo, že keď deti boli choré, tak boli na W. u starých rodičov tri týždne, ona si ich brávala len cez víkendy. Bolo to z dôvodu, že pracovala a chodila do zamestnania. V septembri 2020 mali s otcom mal. detí rozvodové konanie. Otec bol na území SR, u svojich rodičov na W.. Vtedy deti boli účastné „bitky“ na W., medzi svojim otcom a bratom otca, keď účastná tohto bola stará matka mal. detí. Ohľadne tohto incidentu má len útržkovité informácie resp. neúplné informácie. K incidentu bola privolaná i polícia. Deti jej ohľadne tejto skutočnosti povedali, že boli radi, že ich „X.“ zavrata do obývačky a zamkla, aby sa im nič nestalo. Následne starší syn sa vyjadril, že sa bojí chodiť k starým rodičom kvôli bratovi otca P.. Od septembra 2020 deti u starých rodičov neboli. Aby deti nechodili k starým rodičom nemá žiadne iné dôvody, len nechce aby styk bol upravený so starými rodičmi súdom. Tiež poukázala na to, že keď v domácnosti nebol starý otec, tak brat otca pil a kričal po deťoch. Túto informáciu jej odovzdali deti.

16. Z výsluchu starej matky ako účastníčky konania súd zistil, že s deťmi sú v kontakte prakticky od malička. Syn býval s matkou detí a s deťmi u nich 5 a pol roka. Do septembra 2020 boli v kontakte s deťmi aj s matkou detí. Deti chodili do ich domácnosti, prespávali u nich cez víkendy. K udalosti v septembri 2020 uviedla, že došlo k hádke medzi otcom mal. detí a jeho bratom. Je pravdou, že partnerka P., brata otca mal. detí vtedy deti vzala, aby neboli svedkom hádky. Vzala ich do obývačky kde deti

pozerali televízor. Hádka medzi bratmi nastala preto, lebo P. vyčítal otcovi mal. detí, že sa nevie poriadne venovať deťom, že keby jemu syn žil, tak sa od neho nepohne. P. zomrelo pred narodením dieťa v septembri 2019. Michal preto takto reagoval a vznikla z toho hádka, kde bola privolaná i polícia, zápis nebol urobený žiaden. Od septembra 2020 otec mal. detí nebol z Nemecka doma. Aj dcéra matky mal. detí ju volá starká. Aj ona k nim chodila, tak ako obidvaja vnuci, hoci nie sú biologickými starými rodičmi mal. Q.. Berú ju však ako svoju. Sama je zamestnaná, cez víkendy nepracuje. Manžel, starý otec detí pracuje ako vodič kamiónu, odchádza v nedeľu večer, vracia sa vo štvrtok večer alebo v piatok ráno, cez víkendy býva doma. Keď deti boli u nich cez víkend, trávili čas s nimi tak, že chodili do záhrady, kde najmä starší vnuk pomáhal, Q. pomáhala v kuchyni a podobne. Bicyklovali sa, do susedstva chodilo dievča, s tou sa kamarátili, chodievali spolu aj za prastarou matkou, korčuľovali sa v zime, lyžovali. Spravili im pri rodinnom dome v W. bazén, majú i nich všetko. Pokiaľ ide o otca mal. detí, ten len občas zavolá. Je to málokedy. Chce byť s deťmi aj v telefonickom kontakte, mal. vnuci nemajú telefón. Starý otec chcel kúpiť staršiemu vnukovi telefón, ale matka to odmietla, tak sa do toho nestarali a telefón mu nekúpili.

17. Právny zástupca starej matky v rámci prejednávania veci doplnil, že matka mal. detí bola listom v marci 2021 vyzvaná na umožnenie styku detí so starými rodičmi, na čo matka nereagovala.

18. Matka mal. detí pri výsluchu ako účastníčka konania uviedla, že ona nebude žiadnu dohodu o styku starých rodičov s deťmi spisovať. Je zamestnaná ako predavačka v Bille. Pracuje od pondelka do piatku od 06.00 hod. rána do 14.30 hod. poobedňajších hodín. Cez víkendy nepracuje. Žije s deťmi sama. Očakáva narodenie ďalšieho dieťaťa v septembri tohto roku. Žije so synmi a s dcérou z predchádzajúceho vzťahu. S otcom jej dieťaťa, ktorého narodenie očakáva, nežije zatiaľ v spoločnej domácnosti. Mienia si však založiť spoločnú domácnosť od septembra tohto roku, a to buď vo Zvolene alebo v Očovej. Deti majú k starému otcovi veľmi pozitívny vzťah. Vzťah k starej matke majú tiež pozitívny, je to stará matka, ale sem tam niečo zakáže, prípadne pokričí. Problém v stretávaní nebol do septembra 2020. Od septembra 2020 je problém pri stretávaní sa detí so starými rodičmi pre udalosť, ktorú popísala. Deti poznajú prostredie u starých rodičov, vyrastali tam. Pýtala sa detí, povedali, že chcú ísť na W. keď je tam starý otec. Starý otec pre ne aj chodieval do Zvolena a vozil ich zo Zvolena do W. a späť. K výzve z marca 2021 na umožnenie styku starých rodičov s deťmi uviedla, že nevie ako mala vzniknúť takáto situácia, teda že deti u starých rodičov v marci 2021 neboli podľa tejto výzvy. Dovypovedala, že koncom februára tohto roku mali v rodine oslavy, a to počas dvoch víkendov, tiež deti jeden víkend boli choré. V mesiacoch marec a apríl bola sama práceneschopná. Synovia nemajú mobilný telefón, len staršia dcéra. Dcéra Q. berie starých rodičov synov ako svojich starých rodičov. Z jej strany je žijúci len otec. Deti k nemu nechodia. Starý otec, teda jej otec ich navštevuje v ich domácnosti, naposledy bol počas posledných vianočných sviatkov. Otec mal. detí bol naposledy s deťmi v septembri 2020 kedy bolo rozvodové konanie a bol na území SR. Jej partner má jedno mal. dieťa vo veku 13 rokov, ktoré žije s matkou. Partner sa kontaktuje so svojim dieťaťom každý druhý víkend. S partnerom uvažujú o spoločnom bývaní buď vo Zvolene alebo v Očovej, ešte nie sú rozhodnutí. Deťom by však školu nemenila, chce aby deti školu navštevovali naďalej vo Zvolene. Býva v byte v podnájme. So starými rodičmi majú vymenené vzájomné telefonické kontakty. Väčšinou komunikovala so starou matkou detí, so starým otcom detí veľmi nekomunikuje. Vždy záležitostí detí riešila so starou matkou.

19. Opatrovník mal. detí uviedol, že z pohovoru vykonaného s mal. deťmi vyplynulo, že deti v minulosti chodili k starým rodičom, nebol v tomto smere žiaden problém. Matka mal. detí ani v súčasnom období nemá problém, aby deti navštevovali starých rodičov v W.. Sama prezentovala, že by si chcela trochu aj oddýchnuť, takže týmto kontaktom nemieni brániť. Deti pri pohovore ďalej uviedli, že chcú chodiť na Budču, že tam chodia radi, ale len keď je prítomný starý otec. Ako dôvod uviedli, že stará matka sa „nejakým smerom“ mala vyjadriť na ich sestru Q.. Prezentoval to pri pohovore hlavne mladší U., ktorý pri pohovore uviedol, že sa mu nepáčilo, že stará matka povedala, že „Q. nie je ich“. Vzhľadom k tomu, že rešpektuje názor detí, podľa neho nie je dôvodná striktná úprava styku starých rodičov s deťmi. Ak súd upraví styk starých rodičov s deťmi, doporučil, aby deti preberal od matky starý otec, čím bude zaručené, že počas kontaktov sa starý otec bude nachádzať v domácnosti tak, ako si to deti želali. Tiež ak deti budú vedieť, že kontakt so starými rodičmi bude na báze ich dobrovoľnosti, nebudú kontakt so starými rodičmi odmietať. Mal. deti majú pozitívny vzťah k starému otcovi, chcú byť u starých rodičov ale len v prítomnosti starého otca. Doporučil preto ponechať styk starých rodičov s vnukmi na dohodu medzi matkou a starými rodičmi.

20. Podľa § 36 ods. 1 Zákona o rodine, rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak to vyžadujú pomery v rodine, súd môže upraviť styk dieťaťa aj s blízkymi osobami. Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

21. Podľa § 25 ods. 1 Zákona o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov č. 36/2005 Z.z., v znení neskorších predpisov (ďalej len „Zákon o rodine“), rodičia sa môžu dohodnúť o úprave styku s maloletým dieťaťom pred vyhlásením rozhodnutia, ktorým sa rozvádza manželstvo; dohoda o styku rodičov s maloletým dieťaťom sa stane súčasťou rozhodnutia o rozvode.

22. Podľa § 25 od. 2 Zákona rodine, ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvode; to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť.

23. Podľa § 25 ods. 3 Zákona o rodine, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd obmedzí styk maloletého dieťaťa s rodičom alebo ho zakáže.

24. Podľa § 25 ods. 4 Zákona o rodine, ak jeden z rodičov opakovane bezdôvodne a zámerne neumožňuje druhému rodičovi styk s maloletým dieťaťom upravený podľa odseku 1 alebo 2, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o osobnej starostlivosti.

25. Podľa § 25 ods. 5 Zákona o rodine, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak to vyžadujú pomery v rodine, súd môže upraviť styk dieťaťa aj s blízkymi osobami. Ustanovenia odsekov 1 až 4 sa použijú primerane.

26. Z ustanovenia § 24 ods. 5 Zákona o rodine vyplýva, že dieťa má právo nielen na zachovanie vzťahov so svojimi rodičmi, ale aj právo na zachovanie svojej totožnosti a rodinných zväzkov v súlade so zákonom (článok 8 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa). Zároveň Dohovor o právach dieťaťa uznáva aj zodpovednosť členov širšej rodiny dieťaťa pri zabezpečení orientácie dieťaťa a jeho usmerňovaní v súlade s jeho rozvíjajúcimi sa schopnosťami (článok 5 Dohovoru o právach dieťaťa). Súd môže upraviť stretávanie blízkych osôb dieťaťa s dieťaťom pri splnení dvoch podmienok: je to potrebné v záujme mal. dieťaťa a vyžadujú si to pomery v rodine.

27. Na základe vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že v súdnej veci sú splnené obidve uvedené hmotnoprávne podmienky na súdnu úpravu stretávania sa starých rodičov s mal. deťmi. Navrhovatelia sú starými rodičmi mal. detí z otcovej strany mal. detí. Manželstvo rodičov mal. detí zaniklo rozvodom rozsudkom Okresného súdu Zvolen Sp.zn. 14P/18/2020-64 zo dňa 10.11.2020, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 19.12.2020. Mal. deti boli na čas po rozvode manželstva rodičov zverené do osobnej starostlivosti matky, styk otca s mal. deťmi na čas po rozvode manželstva rodičov nebol upravený z dôvodu, že otec mal. detí dlhodobo žije a pracuje v cudzine, v Nemecku. Rodičia v rozvodovom konaní z týchto dôvodov nežiadali upraviť styk otca s mal. deťmi. Rodičia mal. detí nežijú v spoločnej domácnosti od augusta 2018, kedy otec mal. detí natrvalo vycestoval žiť a pracovať do cudziny. Otec mal. detí sa s deťmi stretáva sporadicky počas jeho návštev rodičov na území SR, Q. W.. Naposledy otec mal. detí sa stretol s deťmi v septembri 2020, keď prebiehalo rozvodové konanie medzi rodičmi detí. Tieto skutočnosti vyplývajú jednak z rozvodového spisu rodičov mal. detí, jednak z výsluchu starej matky a matky mal. detí v tomto súdnom konaní. Tieto skutočnosti boli zistené súdom nesporne. Tieto svedčia v prospech podmienky, že úpravu styku so starými rodičmi z otcovej strany tak vyžadujú pomery v rodine. Starí rodičia sa nestretávajú s mal. deťmi od septembra 2020 pre incident, ktorý sa odohral v domácnosti starých rodičov pri návšteve otca mal. detí v domácnosti svojich rodičov. Stará matka i matka mal. detí zhodne uviedli, že v septembri 2020 došlo k incidentu medzi otcom mal. detí a bratom otca mal. detí v domácnosti starých rodičov. Táto skutočnosť však podľa názoru súdu nie je prekážkou na úpravu styku starých rodičov s mal. deťmi. Z vykonaného dokazovania nevyplývalo, že by starí rodičia sa podieľali na vzniku konfliktnej situácie. Starí rodičia zo strany otca od septembra 2020 nemajú možnosť stretávať sa s mal. deťmi, nemajú, tak ako vyplývalo z vykonaného dokazovania možnosť stretávať sa s mal. deťmi ani v rámci styku otca s mal. deťmi, keďže tento žije v cudzine a na území SR sa vracia sporadicky. Kontakt otca s mal. deťmi neprebíha pravidelne, aby v rámci tohto

kontakty starí rodičia sa mohli stretávať s deťmi. Matka mal. detí v konaní neuviedla žiaden racionálny dôvod, pre ktorý by sa starí rodičia nemohli pravidelne stretávať so svojimi vnukmi. Naopak matka uviedla, že mal. deti môžu navštevovať domácnosť starých rodičov, túto domácnosť dobre poznajú, so starými rodičmi boli v pravidelnom kontakte do septembra 2020, mal. deti spolu s ňou a s otcom mal. detí niekoľko rokov žili v domácnosti starých rodičov v rodinnom dome v W.. Mal. deťom je známe prostredie u starých rodičov, bez matky a bez otca mal. detí do septembra 2020 trávili víkendy u starých rodičov, dokonca, tak ako uviedla matka, starí rodičia matke pomáhali pri starostlivosti o mal. deti, keď boli choré aj v dlhších časových intervaloch, a takto starí rodičia vypomáhali matke pri starostlivosti o deti, i keď samotná matka mala zdravotné ťažkosti. Zo správy opatrovníka mal. detí vyplynulo, že starí rodičia majú vytvorené vhodné podmienky pre trávenie mal. detí v ich domácnosti. Ako súd už dôvodí, deti poznajú prostredie u starých rodičov, vyrastali tam. Matka odmietala súdnu úpravu styku starých rodičov s deťmi jedine z dôvodu, že chce ponechať toto stretávanie sa detí so starými rodičmi na vôľu detí, tiež na jej rozhodnutie o využití voľného času detí s tým, že pomery v jej rodine v blízkej budúcnosti budú musieť byť prispôbené dieťaťu, ktorého sa má matke mal. detí narodiť. Tento dôvod, ktorý uviedla matka, súd vyhodnotil za neopodstatnený. Pokiaľ matka a starí rodičia nekomunikujú, tak ako to bolo zistené v súdnom konaní, a pre nedostatok tejto komunikácie sa mal. deti so starými rodičmi nestretávajú, podľa názoru súdu je dôvodné stretávanie starých rodičov s deťmi upraviť v rámci súdnej úpravy. Matka je povinná rešpektovať záujem mal. detí na zachovávanie širších rodinných väzieb, a to voči starým rodičom, keďže sa nerealizuje toto stretávanie starých rodičov s deťmi v rámci styku otca s deťmi po rozvoze manželstva. V rámci uvedeného matka mal. detí je povinná prispôsobiť režim mal. detí tak, aby styk detí so starými rodičmi sa mohol realizovať plnohodnotne a v primeranom rozsahu a miere. Sama matka pred súdom prezentovala, že deti majú veľmi pozitívny vzťah k starému otcovi, čo vyplynulo i z pohovoru s mal. deťmi pred opatrovníkom mal. detí. Vzťah detí k starej matke je tiež pozitívny, matka to pred súdom potvrdila, i keď stará matka pri starostlivosti o deti počas pobytu detí v domácnosti starých rodičov je prísnejšia. V zásade mal. deti starú matku neodmietajú, domácnosť starých rodičov chcú navštevovať, i keď nateraz vzťah detí k starej matke je mierne narušený v dôsledku vyjadrenia starej matky na adresu neplnorodej sestry mal. detí. Je na starej matke, aby v budúcnosti zvažila svoje názory a vyjadrenia pred mal. deťmi tak, aby mal. deti neboli po vyjadrení jej názorov a postojov zmätené. Starí rodičia v konaní prezentovali, že majú pozitívny vzťah i k neplnorodej sestre detí, teda k dieťaťu matky, ktorého otcom nie je ich syn. Dcéra matky navštevovala domácnosť starých rodičov so svojimi súrodencami. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že táto má pozitívny vzťah k nebiologickým starým rodičom a oslovuje ich starká, starký. Na základe všetkých skutočností, ktoré súd zistil v konaní mal za to, že je v záujme mal. detí, aby kontakt detí so starými rodičmi sa obnovil v rámci pravidelnosti. Vzťahy medzi matkou a starou matkou v konaní neboli prezentované ako silne narušené, preto súd mal za to, že ich komunikáciu možno obnoviť za aktívneho prístupu ich obidvoch, čo je nepochybne v záujme mal. detí. Aktívnym článkom v tomto ohľade by mal byť starý otec mal. detí, ku ktorému mal. deti vysielajú veľmi pozitívne citové väzby. Súd v konaní nezistil dôkazmi žiadne správanie starých rodičov, ktoré by bolo spôsobilé vyvolať v mal. deťoch strach alebo nevôľu stretávať sa so starými rodičmi. Súd zdôrazňuje, že úprava styku detí so starými rodičmi neobmedzuje rodičovské práva matky, len garantuje právo mal. detí na styk aj s blízkymi osobami, so starými rodičmi. Na základe týchto zistených skutočností a ich vyhodnotenia potom súd dospel k záveru, že nakoľko sú splnené obidve hmotnoprávne podmienky pre súdnu úpravu stretávania sa starých rodičov s deťmi, návrhu starých rodičov vyhovel a styk detí so starými rodičmi upravil napriek nesúhlasu matky, ktorej názor podporil v konaní i opatrovník poukazujúc na výsledok pohovoru s mal. deťmi. V tomto smere je však smerodajnejší názor staršieho O., ktorý má vek 10 rokov, než mladšieho U., ktorý má vek 6 rokov. I keď zákon nestanovuje vekovú hranicu u mal. detí, je potrebné nutne rešpektovať názor mal. detí. Z ustanovenia § 38 ods. 2 CMP vyplýva, že názor mal. dieťaťa zisťuje súd spôsobom zodpovedajúcim jeho veku a vyspelosti. Z ustanovenia § 38 ods. 1 CMP vyplýva, že ak je účastníkom maloletý, ktorý je schopný vyjadriť samostatne svoj názor, súd na jeho názor prihliadne. Mal. O. podľa názoru súdu vzhľadom na svoj vek a rozumovú vyspelosť je schopný objektívnejšie vyjadriť svoj názor ako mal. U.. Z pohovoru s ním vyplýva, „chodím tam rád, ale iba vtedy, keď je tam starký, aj teraz by som išiel k nemu na víkend, lebo bude doma, keď je tam iba starká, tak tam nechcem ísť, lebo sa tam nudím, starká je prísnejšia, starký iba vtedy, keď už naozaj neposlúchame a so starkým sa nenudím“. Z uvedeného nemožno súdom vyvodiť, že by mal. deti zásadným spôsobom odmietali kontakt so starou matkou. Mal. O. pri pohovore neuviedol žiadnu skutočnosť, z ktorej by mal súd vyvodiť, že by kontakt so starou matkou odmietal. Vychádzajúc z uvedeného potom súd uzatvoril, že je dôvodné upraviť stretávanie sa starých rodičov s vnukmi. Nemožno ani opomenúť, že z pohovoru s mal. U. skôr vyznieva, že matka bráni stretávaniu sa detí so starými rodičmi, keď maloletý uviedol „mám rád iba starkého, a keď je tam iba starká, maminka mu tam nedovolí ísť, lebo starká hovorí zlé

veci, povedala, že Q. nie je ich a podobné veci a jemu sa to nepáči“. Z uvedeného podľa názoru súdu skôr svedčí, že mal. U. pri pohovore prezentoval skôr názor svojej matky. Nakoľko súd nezistil žiadne závažné skutočnosti, ktoré by bránili vyhovneniu návrhu, upravil stretávanie sa starých rodičov s deťmi v rozsahu každého druhého víkend v mesiaci od piatka od 17.00 hod. do nedele do 16.00 hod., keď starí rodičia takto upravili návrh potom, čo mal. deti sa vyjadrili, že chcú tráviť u starých rodičov len jeden víkend v mesiaci. Súd takýto rozsah úpravy styku považoval za primeraný, nakoľko starí rodičia nemôžu realizovať styk s deťmi v rámci styku otca s deťmi pre jeho neprítomnosť a jeho žitie v cudzine. Nakoľko deti prezentovali, že majú pozitívnejší vzťah k starému otcovi, tohto majú veľmi radi, súd v záujme mal. detí rozhodol, že mal. deti od matky mal. detí bude preberať starý otec, ktorý ich po stretnutí matke i odovzdá. Takto upravil súd preberanie a odovzdávanie detí na návrh opatrovníka detí, aby deti boli pozitívne motivované k stretnutiu s obidvomi starými rodičmi a aby bola vždy zabezpečená prítomnosť starého otca pri preberaní detí od matky, čo je nateraz nepochybne v záujme mal. detí. Starý otec detí tak bude zárukou, aby preberanie a odovzdávanie mal. detí prebiehalo bezproblémovo, bez akýchkoľvek stresových situácií pôsobiacich na deti, pričom je povinnosťou matky mal. detí k styku so starými rodičmi riadne pripraviť, najmä po psychickej stránke. Súd pri rozhodovaní vychádzal zo stavu, ktorý je v čase vydania súdneho rozhodnutia. Na prípadnú zmenu pomerov u matky v budúcnosti pri tomto rozhodnutí nebolo možné prihliadnuť. Súd pri svojom rozhodovaní vždy vychádza zo stavu, ktorý je v čase vydania súdneho rozhodnutia. Uvedené súd dodáva na argumentáciu matky, že sa v blízkej budúcnosti budú meniť jej rodinné pomery, prípadne bytové pomery včítane miesta jej pobytu. Táto súdna úprava styku nie je nemenná. Ak sa zmenia pomery u matky, alebo u mal. detí, možno požiadať o zmenu tohto súdneho rozhodnutia.

28. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Banskej Bystrici, a to písomne v potrebnom počte vyhotovení (§ 355 ods. 1, § 362 ods. 1 CSP).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 127 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 363, § 364 CSP).

Podanie možno urobiť písomne, a to v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe. Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva. Podanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil (§ 125 CSP).

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP).

Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné (§ 358 CSP).

Pokiaľ zákon pre podanie určitého druhu nevyžaduje ďalšie náležitosti, musí byť z podania zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, a musí byť vyhotovené v písomnej forme, podpísané a v prípade doručenia podania do prebiehajúceho konania s uvedením spisovej značky (§ 127 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

a) neboli splnené procesné podmienky,

b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 CSP).

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 2 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. Ak odvolanie neobsahuje odvolacie dôvody alebo ak sú odvolacie dôvody nezrozumiteľné, súd vyzve odvolateľa na doplnenie odvolacích dôvodov (§ 62 ods. 1, 2, 3 CMP).

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy (§ 63 CMP).

Zmena návrhu na začatie konania je v odvolacom konaní prípustná (§ 64 CMP).

Odvolací súd nie je viazaný rozsahom odvolania vo veciach, v ktorých možno začať konanie aj bez návrhu (§ 65 CMP).

Rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením (§ 44 CMP).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (Zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti - Exekučný poriadok a o zmene a doplnení ďalších zákonov, v znení neskorších predpisov); ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia (§ 370 ods. 1, § 376 CMP).

Rozsudok vo veciach výživného možno na návrh zmeniť alebo zrušiť, ak sa zmenia pomery (§ 157 CMP).